C/2026/3230

2.7.2026

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Sporočilo Komisije – Strategija za spodbujanje baterij

(C(2025) 8950 final)

(C/2026/3230)

Poročevalec: **Jason DEGUARA**

Soporočevalec: **Marco MENSINK**

Svetovalca	HÜRTGEN Stefanie (svetovalka poročevalca iz II. sk.) KAPANTAIDAKIS George (svetovalec soporočevalca iz 1. kat.)
Zaprosilo	Evropska komisija: 24. 2. 2026 C(2025) 8950 final
Sklep plenarne skupščine	22. 10. 2025
Pravna podlaga	člen 52(2) Poslovnika
Pravna podlaga	člen 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	posvetovalna komisija za spremembe v industriji
Datum sprejetja na seji posvetovalne komisije	10. 3. 2026
Datum sprejetja na plenarnem zasedanju	18. 3. 2026
Plenarno zasedanje št.	604
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	196/0/0

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) podpira prizadevanja za okrepitev poslovnega modela evropske proizvodnje baterij in vzpostavitev vrednostne verige baterij, v celoti proizvedenih v Evropi. Strategija za spodbujanje baterij tako prihaja v kritičnem času. Odbor meni, da so potrebni bolj verodostojen in dolgoročnejši načrt financiranja, jasnejše prednostno razvrščanje, večji poudarek na različnih vrstah baterij, ne le tistih za električna vozila, trdnejša orodja za izvajanje in celovitejši pristop.

1.2 EESO poudarja, da mora biti izraz „proizvedeno v Evropi“ sinonim za visokokakovostne proizvode ter stroge socialne in okoljske standarde. Za izvajanje tega v sektorju baterij je treba pripraviti posebne ukrepe v sodelovanju z ustreznimi deležniki, med njimi socialnimi partnerji.

1.3 EESO sicer pozdravlja močan poudarek na mobilizaciji finančne podpore za okrepitev evropskega ekosistema proizvodnje baterij, vendar poudarja, da je treba za doseganje resničnih spodbujevalnih učinkov strategijo podpreti z bistveno večjim in bolje usmerjenim financiranjem EU. Države članice in Komisija bi morale okrepiti financiranje strategije za spodbujanje baterij tudi v naslednjem večletnem finančnem okviru.

1.4 EESO poudarja, da mora strategija združevati pravočasno financiranje, sorazmerne in praktične pogoje ter enako obravnavo in ukrepe izvrševanja za proizvode iz EU in tretjih držav ter za sestavne dele, ki prihajajo na trg EU. Z uskladitvijo orodij za financiranje, izdajanje dovoljenj in dostop do trga ter izvajanjem bomo pripomogli k preoblikovanju projektov v konkurenčno proizvodnjo v velikem obsegu, krepitvi strateške avtonomije in ohranjanju visokokakovostnih delovnih mest v industriji.

1.5 EESO poudarja pomen podpore malim in srednjim podjetjem, dobaviteljem in izvajalcem recikliranja ter velikim proizvodnim obratom, da bi povečali njihovo vključevanje v ekosistem baterij v EU. Tak vključujoč pristop lahko okrepi industrijske ekosisteme, spodbudi inovacije in poveča zaposlitvene možnosti.

1.6 EESO meni, da bi s strategijo lahko ustvarili številna delovna mesta v celotni vrednostni verigi baterij, vključno s proizvodnjo, raziskavami, recikliranjem in povezanimi storitvami. Njen uspeh bo odvisen od sposobnosti Evrope, da inovacije v industrijskem sektorju uvede na način, ki bo ekonomsko vzdržen, družbeno odgovoren in varen za delavce. Vsa javna finančna podpora mora biti pogojena s kakovostnimi delovnimi mesti, popolnim spoštovanjem standardov EU in uskladitvijo s cilji evropskega stebra socialnih pravic.

1.7 EESO poudarja, da mora EU razviti ustrezne okvire, vključno s pogojevanjem državne pomoči, javnih naročil in subvencij s prenosom tehnologije in lokalno vsebino, da bi zajamčili take prenose in okrepili lokalno strokovno znanje.

1.8 EESO poudarja, da je pri povečanju proizvodnje baterij nujno okrepiti tudi zmogljivosti razstavljanja in recikliranja, potrebnih za ravnanje s prihodnjimi tokovi odpadkov in proizvodnjo visokokakovostnih sekundarnih materialov. V ta namen so potrebne naložbe v razširitev infrastrukture za recikliranje, in sicer ciljno usmerjeno financiranje tehnologij recikliranja naslednje generacije, krepitev in izvrševanje sistemov zbiranja, vključno z usklajevanjem med državami članicami, ter ukrepi, s katerimi bi recikliranje postalo ekonomsko privlačno.

1.9 Pri načrtovanju raziskav in inovacij (Batt4EU, načrt SET, Obzorje Evropa) bi bilo treba dati prednost pilotnim/novim vrstam kritičnih kemikalij za baterije (sinteza/prevleka predhodnih sestavin, proizvodnja elektrolitov/predelava topil, kemično recikliranje) in strojem, izdelanim v EU. V steber V bi bilo treba vključiti tudi natrijeve baterije, financiranje za spodbujanje baterij pa bi bilo treba razširiti tudi na nelitijeve kemijske sestave.

1.10 EESO priporoča namenske delovne postopke za varnost materialov za baterije, kot so preskusi glede prenosa toplote v baterijskem sklopu in vnetljivosti elektrolita, da se določijo jasni standardi javnega naročanja in skladnosti. S sodelovanjem z industrijo, tudi s socialnimi partnerji, ter z uskladitvijo s pravili EU in mednarodnimi pravili bi izboljšali varnost, zmanjšali razdrobljenost trga in podprli učinkovito proizvodnjo.

1.11 EESO meni, da hitro povečanje proizvodnje baterij, predvideno v okviru strategije, povečuje tudi potrebo po trdnih sistemih upravljanja zdravja in varnosti. Ob povečanju proizvodnih zmogljivosti je treba poskrbeti za ustrezno osebje, usposabljanje in naložbe v preventivne ukrepe. Posebno pozornost je treba nameniti delavcem migrantom in mobilnim delavcem. Primerni priročniki in informacije o nevarnih snoveh so nujni za poglobitev znanja in preprečevanje nesreč, hkrati pa so potrebne ustrezne delovne inšpekcije za zagotovitev skladnosti.

1.12 EESO poudarja bistveno vlogo delavcev in njihovih predstavnikov pri preprečevanju poklicnih tveganj. Socialni dialog in udeležba delavcev sta temeljnega pomena za opredelitev nevarnosti, zlasti pri uvajanju novih tehnologij, materialov in proizvodnih metod.

2. **Splošne ugotovitve**

2.1 Cilj strategije Evropske komisije za spodbujanje baterij, predstavljene v okviru akcijskega načrta za avtomobilski sektor, je okrepiti konkurenčnost, odpornost in trajnostnost evropske vrednostne verige na področju baterij kot ključnega elementa evropske strateške avtonomije in proizvodnje v Evropi. Strategija temelji na šestih, med seboj povezanih stebrih, ki tvorijo celovit okvir za krepitev evropskega ekosistema baterij s povezovanjem naložb, odpornosti dobavne verige, inovacij in ustvarjanja povpraševanja v podporo trajnostnemu industrijskemu razvoju.

2.2 Strategija je odziv na vse večjo svetovno konkurenco, naraščajoče proizvodne stroške in trdovratne strateške odvisnosti, hkrati pa podpira prehod na čisto mobilnost in doseganje podnebne nevtralnosti. Načrtuje se namenski instrument za spodbujanje baterij s sredstvi v višini 1,5 milijarde EUR, ki bi bila dodeljena iz sklada za inovacije za podporo evropskim proizvajalcem baterijskih členov v kritični fazi širitve. Ta bi bila dopolnjena s 300 milijoni EUR za povečanje proizvodnje kritičnih surovin za spodbujanje dobavne verige.

2.3 EESO sicer podpira namero Komisije, da okrepi vrednostno verigo baterij v EU, vendar poziva k verodostojnejšemu in dolgoročnejšemu finančnemu načrtu, jasnejšemu prednostnemu razvrščanju, trdnejšim orodjem za izvajanje in celovitejšemu pristopu. Večji poudarek je treba nameniti različnim vrstam baterij, ne le tistim za električna vozila: stacionarni baterijski sistemi za shranjevanje energije so hitro rastoč segment povpraševanja, ki je strateškega pomena za energetsko varnost in stabilnost omrežja pri dodajanju zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, zato bi moral biti del strategije.

2.4 Strategija prihaja v kritičnem času. Evropska industrija baterij ima osrednjo vlogo v prizadevanjih EU, da bi dosegla svoje industrijske in podnebne cilje ter okrepila svojo gospodarsko odpornost, energetsko varnost in pripravljenost. V času, ko je svetovni geopolitični in gospodarski red, ki temelji na pravilih, vse bolj ogrožen, trgovina pa se uporablja kot orožje, mora EU zmanjšati zunanjo odvisnost in okrepiti lastne proizvodne zmogljivosti.

2.5 Prizadevanja EU za večjo strateško avtonomijo pri proizvodnji baterij ne bodo le povečala njene splošne varnosti, temveč naj bi prinesla tudi gospodarske koristi z naložbami v nova podjetja, ki bi lahko ustvarile kakovostna delovna mesta, hkrati pa zagotovile, da bo proizvodnja skladna s strogimi okoljskimi standardi.

3. **Finančna podpora, zelena delovna mesta in naložbe**

3.1 V strategiji je velik poudarek na mobilizaciji finančne podpore za okrepitev evropskega ekosistema proizvodnje baterij. Odbor meni, da je treba prizadevanja za resnične spodbujevalne učinke podpreti z bistveno večjim in bolje usmerjenim financiranjem EU.

3.2 Sedanji sveženj v višini 1,5 milijarde EUR, ki se zagotavlja predvsem v obliki brezobrestnih posojil, ostaja skromen, saj so potrebne obsežnejše vnaprejšnje naložbe za pospešitev ustanavljanja gigatovarn, skrajšanje časa do uvedbe na trg in odpravo razlik v stroških v primerjavi s svetovnimi konkurenti. Za resnično spodbujanje so potrebni programi EU, ki lahko hitro in predvidljivo podprejo velike industrijske naložbe ter ustvarijo zanesljive signale povpraševanja v celotni vrednostni verigi baterij, vključno s surovinami, kemičnimi sestavinami, celicami in recikliranjem. EESO poziva države članice in Komisijo, naj okrepijo financiranje strategije za spodbujanje baterij tudi v naslednjem večletnem finančnem okviru.

3.3 Da bi dosegli strateško neodvisnost in izkoristili dodano vrednost v Evropi, bi morala EU dati prednost strateškim projektom iz evropskega akta o kritičnih surovinah in financiranju iz programa RESourceEU za obrate za kemično rafiniranje in predhodne sestavine, pomembne za materiale za baterije (litij, nikelj, kobalt, mangan, grafit). Mehanizem za surovine bi moral združevati povpraševanje in zmanjšati tveganje odjema ne le za izkopane surovine, temveč tudi za intermediate. Hkrati bi z objavo smernic za obračunavanje masne bilance materialov za baterije do drugega četrtletja 2026 sprostili dejavnosti krožne kemije, primerne za naložbe (vključno z rekuperacijo topil, regeneracijo soli in ponovno uporabo predhodnih sestavin), in uskladili izvajanje uredbe o baterijah s prihodnjim aktom o krožnem gospodarstvu. Ti ukrepi bi pospešili trajnostno razširjanje po vsej EU, hkrati pa zagotovili dosledno in sorazmerno uporabo v zvezi z uvoženimi proizvodi in sestavnimi deli.

3.4 Če želi EU ponovno pridobiti konkurenčnost na področju kemikalij, kritičnih za baterije, in poskrbeti za skladnost v vseh vrednostnih verigah, bo morala nujno obravnavati zelo visoke stroške energije, ki vplivajo na industrijo v EU, ponovno vključiti organske kemikalije (NACE 20.14) in po potrebi plastične mase v primarni obliki (NACE 20.16) v nadomestila za posredne stroške v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami ter olajšati dostop do pogodb o nakupu električne energije/pogodb na razliko za energetsko intenzivne kemične obrate. Ciljno usmerjena in sorazmerna podpora – usklajena s pošteno konkurenco in enakovrednimi zahtevami za uvoz iz držav zunaj EU – bi morala zajemati tudi kemične dejavnosti v zgornjem delu verige baterij, kot so predhodne sestavine iz katodnega in anodnega aktivnega materiala, elektroliti, rekuperacija topil, veziva, separatorji, soli in rafiniranje črne mase.

3.5 EESO poudarja pomen političnega okvira, ki bo zagotavljal lokalne koristi in krepil evropsko strokovno znanje. Za to so potrebne tuje naložbe v strateško proizvodnjo baterij, vključno s kemičnimi obrati, da bi spremljali ukrepe na področju upravljanja, izmenjave tehnologije, znanj in spretnosti delovne sile ter povezovanja dobavnih verig. Komisija bi morala okrepiti uredbo o tujih subvencijah in z njo povezane instrumente, da bi odpravili izkrivljanja ter zagotovili pošteno konkurenco na enotnem trgu in enako obravnavo gospodarskih subjektov iz EU in tretjih držav. Namenski instrumenti financiranja EU, med njimi sklad za inovacije, bi morali biti namenjeni zmanjšanju tveganja pri naložbah v proizvodnjo baterijskih členov in komponent.

3.6 EESO poudarja, da je treba malim in srednjim podjetjem, ki so pomemben del sektorja in delujejo predvsem kot kritični dobavitelji strojev, robotike, sestavnih delov in rešitev za recikliranje, zagotoviti ciljno usmerjeno podporo, s katero bi okrepili njihovo vključevanje v ekosistem baterij v EU in zaščitili odpornost celotne vrednostne verige, ki sega dlje od obsežne proizvodnjo baterijskih členov. Tak vključujoč pristop lahko okrepi industrijske ekosisteme, spodbudi inovacije in poveča zaposlitvene možnosti.

3.7 EESO sicer podpira prizadevanja Komisije, da bi bila proizvodnja baterij v Evropi bolj ekonomsko smiselna in da bi vzpostavili vrednostno verigo baterij v EU, vendar poudarja, da mora biti izraz „proizvedeno v Evropi“ sinonim za visokokakovostne proizvode ter stroge socialne in okoljske standarde. Načrt za izvajanje pobude „proizvedeno v Evropi“ v sektorju baterij je treba pripraviti v sodelovanju z ustreznimi deležniki, med njimi socialnimi partnerji. Prizadevanja za zmanjšanje proizvodnih stroškov in upravnih bremen ne smejo oslabiti delovnih, socialnih ali varnostnih standardov, vse ukrepe za poenostavitev pa morajo spremljati zanesljivi mehanizmi izvrševanja in spremljanja.

3.8 Strategija bi lahko ustvarila številna delovna mesta v celotni vrednostni verigi baterij, vključno s proizvodnjo, raziskavami, recikliranjem in povezanimi storitvami. Vsa javna finančna podpora mora biti pogojena s kakovostnimi delovnimi mesti, popolnim spoštovanjem standardov EU in uskladitvijo s cilji evropskega stebra socialnih pravic. EESO poziva k preglednemu spremljanju socialnih in zaposlitvenih učinkov ukrepov finančne podpore, med drugim učinkov na kakovost delovnih mest, zahteve po znanjih in spretnostih ter delovne pogoje.

3.9 Strategija ponuja tudi priložnosti za podpiranje zelenih delovnih mest, povezanih z recikliranjem, drugotne uporabe in rešitev krožnega gospodarstva, torej dejavnosti, ki lahko zmanjšajo strateško odvisnost, hkrati pa ustvarjajo kvalificirana delovna mesta v segmentih nižje v vrednostni verigi.

3.10 Javne naložbe bi morale prispevati tudi k ohranjanju vodilnega položaja Evrope v industriji ter zagotoviti trajnostni industrijski razvoj in regionalno kohezijo. EESO poziva k uravnoteženi geografski porazdelitvi podprtih projektov, da bi zagotovili porazdelitev koristi med državami članicami in regijami ter okrepili obstoječe industrijske ekosisteme v okviru celovite evropske industrijske politike.

4. **Inovacije in tehnologija**

4.1 EESO priznava, da so inovacije temelj strategije za spodbujanje baterij in glavno gonilo konkurenčnosti v evropskem sektorju baterij. Stalen tehnološki napredek je bistven za izboljšanje delovanja, trajnostnosti in stroškovne učinkovitosti baterij.

4.2 Pri načrtovanju raziskav in inovacij (Batt4EU, načrt SET, Obzorje Evropa) bi bilo treba dati prednost pilotnim/novim vrstam kritičnih kemikalij za baterije (sinteza/prevleka predhodnih sestavin, proizvodnja elektrolitov/predelava topil, kemija recikliranja) in strojem, izdelanim v EU. Raziskave in inovacije na področju varnosti in trajnostnosti na ravni materialov (na primer polimeri in formulacije elektrolitov, ki zagotavljajo visoko požarno učinkovitost in možnost recikliranja), podprte s standardizacijo in praktičnimi smernicami ter sorazmernim usposabljanjem o varnosti postopkov prek akademij za neto ničelno industrijo, bodo omogočile varno in učinkovito uvajanje po vsej Evropi.

4.3 EESO je poudaril koristi razvoja sektorja proizvodnje natrijevih baterij kot strateškega dopolnila litijevim baterijam ([1]). V steber V bi bilo treba vključiti natrijeve baterije, financiranje za spodbujanje baterij pa bi bilo treba razširiti, da bi vključevalo nelitijeve kemijske sestave.

4.4 Digitalizacija in napredne proizvodne tehnologije ponujajo velike priložnosti za optimizacijo učinkovitosti in kakovosti proizvodnje. Odbor poudarja, da je treba njihovo uvedbo pospremiti z ustreznim usposabljanjem in prilagoditvami pri organizaciji dela.

4.5 Razvoj znanj in spretnosti je bistven dejavnik, ki omogoča inovacije. EESO poudarja, da sta potrebna stalno usposabljanje in preusposabljanje, da bi izpolnili spreminjajoče se tehnološke zahteve ter zagotovili varno delovanje novih postopkov in opreme.

4.6 Inovacijske politike bi morale spodbujati sodelovanje med industrijo, raziskovalnimi ustanovami in ponudniki usposabljanja s promoviranjem prenosa znanja in pospeševanjem uvajanja novih tehnologij v industrijskem obsegu.

4.7 Standardizacija in uskladitev trajnostnih meril in meril uspešnosti lahko dodatno podpreta inovacije z ustvarjanjem predvidljivih tržnih pogojev in spodbujanjem naložb v visokokakovostne tehnologije. EESO priporoča namenske delovne postopke za varnost materialov za baterije, kot so preskusi glede prenosa toplote v baterijskem sklopu in vnetljivosti elektrolita, da se določijo jasni standardi javnega naročanja in skladnosti. Ob sodelovanju z industrijo, tudi s socialnimi partnerji, ter uskladitvijo s pravili EU in mednarodnimi pravili bi izboljšali varnost, zmanjšali razdrobljenost trga in podprli učinkovito proizvodnjo.

4.8 EESO ugotavlja, da v nasprotju s Kitajsko in ZDA, kjer obstajajo strogi pogoji za prenos intelektualne lastnine, lokalne raziskave in razvoj ter razvoj delovne sile, EU trenutno nima pravil ali zahtev glede prenosa tehnologije, lokalne vsebine ali razvoja znanj in spretnosti v skupnih podjetjih ali tujih naložbah. EU mora zato razviti ustrezne okvire, vključno s pogoji za državno pomoč, javna naročila in subvencije v zvezi s prenosom tehnologije in lokalno vsebino. Na ta način bi omogočili tovrstne prenose in okrepili lokalno strokovno znanje ter se izognili tveganju, da bi EU postala zgolj vozlišče za sestavljanje, namesto da bi bila vodilna na področju tehnologije baterij.

4.9 EESO poudarja pomen inovacij, ki izboljšujejo rezultate na področju trajnostnosti in varnosti brez nalaganja dodatnih upravnih bremen. Inovacije morajo biti usklajene s širšimi industrijskimi in socialnimi cilji ter zagotavljati, da tehnološki napredek prispeva k dostojnemu delu, varstvu okolja in dolgoročni konkurenčnosti. Poudarja tudi, da bi bilo treba s financiranjem inovacij podpirati projekte, ki vključujejo vidike zdravja in varnosti pri delu, vključno z ergonomsko zasnovo delovnih mest in manjšo izpostavljenostjo nevarnim snovem.

4.10 Recikliranje je ključnega pomena za okoljske cilje Evrope in njeno strateško avtonomijo. EESO ugotavlja, da EU nima dovolj obratov in potrebne tehnologije za recikliranje baterij, zlasti kar zadeva predvidene količine izrabljenih baterij za električna vozila do leta 2030. Evropsko računsko sodišče je opozorilo tudi, da „se z večino ciljev EU glede recikliranja ne spodbujata recikliranje posameznih surovin ali uporaba recikliranih materialov“, ter izpostavilo ozka grla, ki ovirajo konkurenčnost industrije recikliranja v EU ([2]). EESO poziva k celostnemu pristopu k spodbujanju proizvodnje baterij, pri čemer priznava tudi nujno potrebo po razširitvi zahtev, potrebnih za ravnanje s prihodnjimi tokovi odpadkov in proizvodnjo visokokakovostnih sekundarnih materialov.

4.11 EESO poudarja, da bosta uvrstitev odpadnih litij-ionskih baterij in črne mase med nevarne odpadke od decembra 2026 dalje in prepoved izvoza v države, ki niso članice OECD, uspešna ukrepa le, če bo EU zagotovila njihov učinkovit pretok na enotnem trgu. V nasprotnem primeru obstaja tveganje, da bo EU kljub prepovedi izvoza ustvarila notranja ozka grla: ustvarjanje zalog, zamude pri obdelavi in neprimerne spodbude, vključno z nezakonitimi tokovi.

([1]) Mnenje EESO Povečanje strateške avtonomije EU ter razvoj bolj zelenega in modrega gospodarstva: potencial sektorja proizvodnje natrijevih baterij (UL C, C/2026/2542, 22.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2542/oj).

([2]) Posebno poročilo št. 04/2026: Kritične surovine za energetski prehod – Politika brez trdnih temeljev.

4.12 EESO poziva k ukrepom za olajšanje skladnih pošiljk znotraj EU v obrate z dovoljenji, ki bodo zajemali celotno verigo od zbiranja in premeščanja izrabljenih baterij do obratov za predobdelavo (razstavljanje, diagnostika, varno skladiščenje) ter nadaljnje premeščanje črne mase v obrate za rafiniranje in predelavo.

4.13 EESO navsezadnje meni, da bo uspeh strategije odvisen od sposobnosti Evrope, da inovacije uvede v industrijskem sektorju na način, ki bo ekonomsko vzdržen, družbeno odgovoren in varen za delavce.

5. **Zdravje in varnost**

5.1 Zdravje in varnost pri delu morata biti temeljni steber strategije in razvoja evropske vrednostne verige baterij. Čeprav za dejavnosti, povezane z baterijami, vključno s proizvodnjo, sestavljanjem, recikliranjem in predelavo surovin, velja dobro uveljavljena zakonodaja o varnosti pri delu, EESO ugotavlja, da je hitra širitev gigatovarn za baterije v nekaterih državah članicah povzročila znatna poklicna tveganja ([3]), med drugim tudi nesreče. Poudarja, da hitro povečanje proizvodnje baterij, predvideno v okviru strategije za spodbujanje baterij, povečuje potrebo po trdnih sistemih upravljanja varnosti in zdravja. Hkrati s povečanjem proizvodnih zmogljivosti je treba torej zagotoviti ustrezno osebje, usposabljanje in naložbe v preventivne ukrepe, pri čemer je treba posebej upoštevati mobilne delavce in delavce migrante ter poskrbeti za ustrezne priročnike in informacije o nevarnih snoveh za poglobitev znanja in preprečevanje nesreč.

5.2 Odbor poudarja, da je treba dosledno uporabljati in izvrševati predpise EU o varnosti in zdravju pri delu. Opozarja, kako pomembno je, da so zahteve jasne in da se zagotovi pravična obravnava vseh proizvodov in subjektov, vključno z uvoženimi baterijami in sestavnimi deli na prodaj v EU, da se zajamči njihova skladnost s standardi EU. Za preprečevanje razdrobljenosti trga in spodbujanje pravičnosti bi bilo treba pri izvajanju dajati prednost praktičnim smernicam in vzajemnemu priznavanju enakovrednih standardov.

5.3 Ocena tveganja, tudi v zvezi z nastajajočimi tveganji, je temelj preprečevanja. EESO podpira prakse ocenjevanja tveganja, ki odražajo tehnološki napredek in razvijajoče se materiale, pri čemer se je treba izogibati podvajanju postopkov. Smernice bi morale spodbujati učinkovito dokumentiranje in priznavanje enakovrednih pristopov ter zagotavljati jasnost glede skladnosti in konkurenčnost za proizvajalce EU, pri čemer bi moralo enako veljati za proizvajalce iz tretjih držav, katerih blago vstopa na enotni trg.

5.4 Kemijska varnost se še naprej obravnava v okviru uveljavljene zakonodaje EU (npr. uredbe REACH/uredbe CLP in pravil o zaščiti delavcev). Izvajanje bi moralo še naprej temeljiti na tveganju in biti sorazmerno ter se osredotočati na varno ravnanje, zlasti z nevarnimi kemikalijami, prakse skladiščenja in spremljanja ter spodbujanje nadomestitve, če je to tehnično izvedljivo in ustrezno glede na učinkovitost. EESO se zavzema za povezovanje financiranja inovacij s projekti, ki vključujejo ergonomsko zasnovo in manjšo izpostavljenost nevarnim materialom, ter za razvoj uporabe digitalnih orodij za spremljanje tveganj v realnem času in varnostne sisteme, ki temeljijo na predvidevanju.

5.5 EESO poudarja, da je treba zakonodajo dosledno izvrševati za vse udeležence na trgu, kar velja tudi za uvožene baterije in sestavne dele, da bi preprečili izkrivljanje konkurence in ohranili visoke standarde, ne da pri tem naložili dodatna posebna bremena EU.

5.6 EESO poudarja bistveno vlogo delavcev in njihovih predstavnikov pri preprečevanju poklicnih tveganj. Socialni dialog, med drugim kolektivna pogajanja, in udeležba delavcev sta ključna za opredelitev nevarnosti, zlasti pri uvajanju novih tehnologij, materialov in proizvodnih metod. Delavci morajo biti deležni ustreznega začetnega in nadaljnjega usposabljanja, prilagojenega njihovim posebnim nalogam.

([3]) Na primer izpostavljenost kemikalijam (kot je 1-metil-2-pirolidon), prah, hlapi, električna nevarnost, nevarnost požara in fizično zahtevne naloge.

5.7 EESO poudarja pomen izvrševanja, pri čemer morajo biti inšpektorati za delo in pristojni organi ustrezno financirani, da se zagotovi skladnost z zakonodajo o varnosti in zdravju pri delu, zlasti v novih in hitro rastočih industrijskih sektorjih.

V Bruslju, 18. marca 2026

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Séamus BOLAND